

Historia de España

Historia

- Que é a historia?
- Para que serve?
- Por que temos que estudala os de ciencias?
- Como podemos coñecela?
- Por que a dividimos en períodos?

Historia

- Conxunto de feitos ocorridos no pasado, que afectan a toda a humanidade, un grupo, unha persoa, unha institución, unha faceta concreta dese pasado, etc.
- Ciencia que estuda eses feitos
- Obra histórica que trata dunha época concreta, dun lugar, dun pobo, dun fenómeno...
- Recordo de certos feitos importantes que permanece a través do tempo
- Relato, conto

- 1** As raíces históricas de España
- 2** Dos Reis Católicos aos Austria (séculos XV-XVII)
- 3** A España do século XVIII
- 4** A crise do Antigo Réxime (1788-1833)
- 5** A construción do Estado liberal (1833-1868)
- 6** O Sexenio Democrático (1868-1874)
- 7** Transformacións agrarias e expansión industrial no século XIX
- 8** Sociedade e movementos sociais no século XIX
- 9** A Restauración monárquica (1875-1898)
- 10** Transformacións económicas e sociais no primeiro terzo do século XX
- 11** A crise do sistema da Restauración (1898-1931)
- 12** A Segunda República española (1931-1936)
- 13** A Guerra Civil (1936-1939)
- 14** O franquismo: a construción dunha ditadura (1939-1959)
- 15** O franquismo: gran desenvolvemento e inmovilismo (1959-1975)
- 16** Transición e democracia

Temporalización e probas

- 1ª avaliación: 3 probas
  - Outubro: temas 1 ,2 e 3
  - Novembro: temas 4, 5 e 6
- 2ª avaliación: 2 probas
  - Xaneiro / Febreiro: temas 7, 8 e 9
  - Marzo: temas 10, 11 e 12
- 3ª avaliación: 2 probas
  - Abril: temas 13 e 14
  - Maio: temas 15, 16 e 17

Cronoloxías

- Xeral:

www.culturageneral.net/historiaespana/index.htm

- Século XIX e XX en Galicia:

www.elfranco.net/foro/read.php?f=1&i=28724&t=28664

- Esquemas cronolóxicos:

www.amerschmad.org/spanish/Historia/Histb.htm

Biografías

- Historia universal e de España:
www.todohistoria.com/biografias/biografias.htm
- Buscador de biografías:
www.biografiasyvidas.com/
- Galegos ilustres:
www.laopinioncoruna.es/estaticos/domingo/20090301/domingo2.html

Glosarios

- Conceptos básicos, personaxes e anos:
<http://redul.wikispaces.com/Glosario+de+Historia+de+España>
- Termos da historia contemporánea:
www.iesanctipetri.com/files/GlosHdeEsCont.pdf

Mapas históricos

- Temáticos de historia de España:
http://clio.rediris.es/n32/atlas_espana.htm
- Temáticos de historia universal e de España:
www.educa.aragob.es/testimon/Atlas/Atlas_indice.htm
- Historia de España por períodos:
www.cprcalahorra.org/alfaro/Histoesp.htm#Mapas

Prensa histórica

- Biblioteca Virtual de Prensa Histórica:
<http://prensahistorica.mcu.es/es/estaticos/contenido.cmd?pagina=estaticos/presentacion>
- Hemeroteca da Biblioteca Nacional:
<http://hemerotecadigital.bne.es//>

Audio/Vídeo

- Historia de España e da arte:
www.artehistoria.jcyl.es/histesp/videos/listado.htm
- Historia económica do século XX:
http://portal.uned.es/portal/page?_pageid=93,793496&_dad=portal&_schema=PORTAL
- Arquivo sonoro de Galicia:
www.consellodacultura.org/arquivos/asg/biblioteca1.php

Sínteses e esquemas

- Sínteses do currículo:
<http://iris.cnice.mec.es/kairos/enseanzas/bachillerato/espana/espana.html>
- Esquemas e mapas conceptuais:
<http://esquemasdehistoria.blogspot.com/search/label/2º%20de%20Bachillerato/>
- Constitucións españolas:
www.cervantesvirtual.com/portal/constituciones/Espanya/constituciones.shtml
- Sínteses e materiais complementarios:
www.iescasasviejas.net/home.htm

Actividades

- Cuestionarios interactivos:

www.historiasiglo20.org/HE/actividades.htm

- Xogos e actividades:

www.edu.xunta.es/contidos/premios/p2007/tempus_fugit/actv_xogos/xogos_hist_prmthn.html

- Exames e comentarios:

www.educared.net/universidad/asp_problemas/problemaslistar.asp?idAsignatura=8

Bibliografía

- Idade de Prata da cultura española:
www.fundacionginer.org/documenta.htm
- Séculos XIX e XX:
www.ulpgc.es/index.php?asignatura=1752110014431&ver=pd_bibliografia&id_proyecto=19988
- Historia de Galicia:
www.librohispano.com/resultado.shtml?matéria=122.02

Eixe cronolóxico

Fragmento do atlas do cartógrafo mallorquino Abraham Cresques, segunda metade do século XIV

1. OS CONDICIONAMENTOS XEOGRÁFICOS

O medio xeográfico inflúe no devir histórico dos pobos da Península Ibérica por medio de:

- A localización xeográfica.
- O contraste do clima e do medio natural.
- A peculiaridade da rede hidrográfica.

1. OS CONDICIONAMENTOS XEOGRÁFICOS

1.1. A situación da Península Ibérica

- A súa situación entre Europa e África e entre o Mediterráneo e máis o Atlántico confírelle unhas características peculiares:
  - Posición excéntrica respecto a Europa, só unida polos Pireneos:
    - Factor de relativo illamento nalgunhas épocas.
  - Proximidade con África, separada polos 14 km. do Estreito de Xibraltar:
    - Factor de relativo papel de ponte euroafricana nalgunhas épocas.
  - Ampla fachada mediterránea:
    - Factor de unión transmediterránea.
  - Ampla fachada atlántica:
    - Factor de unión trasatlántica.

1.1. A situación da Península Ibérica

A disposición do relevo confírelle certas peculiaridades:

- Aspecto macizo e compacto, polo seu litoral rectilíneo (5.849 kms.) con:
  - Costas elevadas.
  - Poucas chairas litorais.
- Elevada altitude media (660 m.) por mor da Meseta interior, extensa e elevada.
- Configuración periférica do relevo:
  - Serras paralelas á costa, agás no SO.
  - Continentalización do interior.
  - Fragmentación do interior peninsular, con dificultosas vías de comunicación.

1.1. A situación da Península Ibérica

1.1. A situación da Península Ibérica

1.1. A situación da Península Ibérica

Hace 200 millones de años sólo había una masa terrestre.

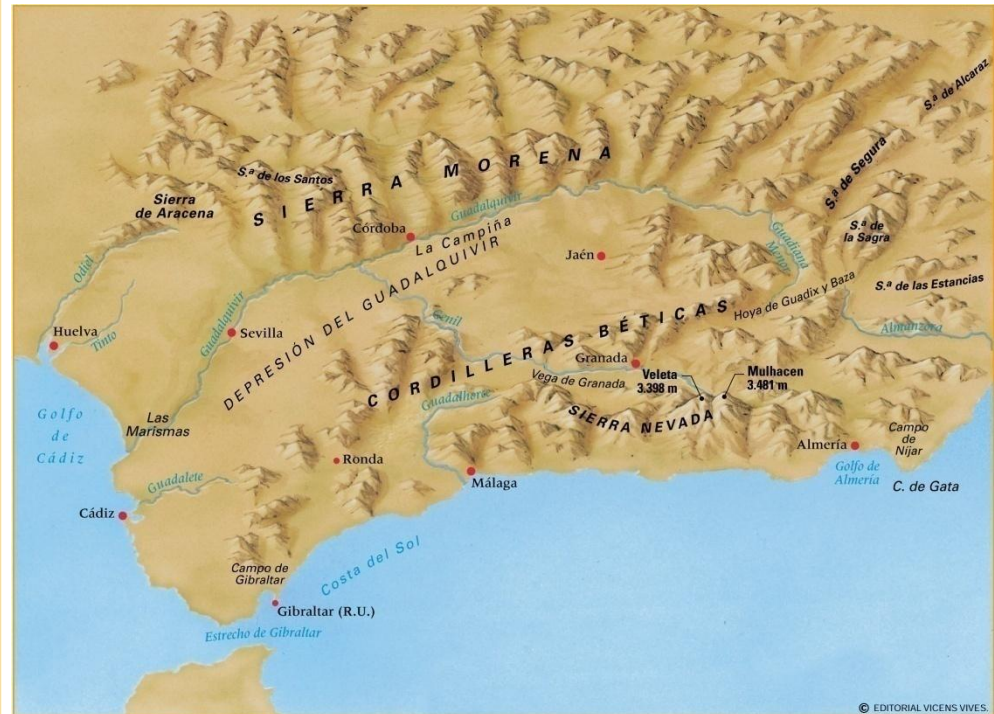
Hace 180 millones de años.

Hace 65 millones de años.

Los continentes en la actualidad.

1.2. O medio natural

- A Península Ibérica está na zona temperada, que ten variedade estacional.
- Podemos distinguir tres rexións climáticas, con vexetación e hidrografías diferentes:
  - O medio atlántico: Galiza e a fachada cantábrica.
  - O medio mediterráneo: faixa costeira do Leste e do Sur.
  - O medio interior: Meseta central e Val do Ebro.

O medio natural atlántico: Galiza e a fachada cantábrica.

- **Clima oceánico:**
  - Moitas precipitacións.
  - Suavidade térmica.
- **Vexetación abundosa:**
  - Bosques de folla caduca: carballos, faias...
  - Landas.
  - Prados.
- **Ríos curtos e caudalosos.**

O medio natural mediterráneo: faixa costeira do Leste e do Sur.

- Clima mediterráneo:
  - Escasas e irregulares precipitacións.
  - Veráns moi calurosos e secos.
- Vexetación adaptada á seca estival:
  - Bosques de folla peremne: piñeiros, aciñeiras...
  - Matogueiras: maquis, garriga...
- Ríos curtos e pouco caudalosos, con estiaxes no verán e fortes medras no outono e na primavera.

O medio natural interior: Meseta central e Val do Ebro.

- **Clima continental:**
  - Forte contraste térmico anual.
  - Precipitacións moi escasas.
- **Vexetación pouco abundosa:**
  - Poucos bosques de folla peremne: aciñeiras, sobreiras...
  - Matogueiras pouco densas.
- **Extensos ríos con máis caudal de norte a sur.**

1.2. O medio natural

